

Số: 04/2020/QĐST - DS

Yên Sơn, ngày 18 tháng 12 năm 2020

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN Y, TỈNH TUYÊN QUANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Toàn

Thư ký phiên họp: Bà Mai Thị Huệ – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Y, tỉnh Tuyên Quang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Y tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Huyền Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 12 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Y mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 08/2020/TLST- VDS, ngày 18/11/2020, Về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 05/2020/QĐ-VDS ngày 08/12/2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đinh Thị H, sinh năm 1980; Địa chỉ: thôn Q, xã N, huyện H, tỉnh Tuyên Quang;

2. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

- Ông Phạm Ngọc Í, sinh năm 1950

- Bà Lý Thị N, sinh năm 1955;

Cùng địa chỉ: xóm 01, xã L, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang.

(các đương sự đều có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ngày 13/11/2020, bà Đinh Thị H nộp đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Y tuyên bố chồng là ông Phạm Ngọc Q, sinh năm 1980; Trú tại: xóm 01, xã L, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang là người mất năng lực hành vi dân sự.

Quá trình giải quyết, người yêu cầu Đinh Thị H trình bày: bà và ông Phạm Ngọc Q kết hôn vào ngày 09/11/2010, đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân xã L trên cơ sở tự nguyện. Thời điểm kết hôn ông Q sức khỏe đã không bình thường về mặt thần kinh nhưng bà nghĩ là sẽ chữa trị được nên vẫn kết hôn. Kết hôn được khoảng 1 năm sau thì ông Q có biểu hiện tâm thần, nói nhiều, đập phá đánh người vô cớ, nhiều lần đánh cả bố mẹ đẻ. Khi đó bà đang mang thai, do sợ quá nên bà đã bỏ về nhà bố mẹ đẻ ở huyện H sinh sống, thỉnh thoảng bà mới về thăm ông Q.

Hiện nay bệnh tâm thần của ông Q càng ngày càng nặng, đã khám chữa nhiều nơi không khỏi, bố mẹ ông Q đã phải xây phòng để quản lý. Người đang trực tiếp trông coi ông Q là ông Phạm Ngọc Í và bà Lý Thị N (bố mẹ đẻ ông Q). Bà và ông Q có 1 người con chung là cháu Phạm Thị Thanh L, sinh ngày 30/12/2011, hiện cháu L do bà nuôi dưỡng. Về tài sản, đất đai, công nợ chung giữa bà và anh Q không có gì. Nay bà đề nghị Toà án tuyên bố ông Phạm Ngọc Q là người mất năng lực hành vi dân sự, mục đích để cử người giám hộ cho ông Q thực hiện các giao dịch dân sự có liên quan.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan Phạm Ngọc Í, Lý Thị N đều trình bày: về quan hệ gia đình, tình trạng bệnh tật của ông Phạm Ngọc Q và các nội dung khác có liên quan đúng như bà Đinh Thị H đã trình bày, ông bà không có ý kiến bổ sung gì thêm. Hiện tại ông bà là người trực tiếp nuôi dưỡng, quản lý ông Phạm Ngọc Q. Nay bà H yêu cầu Toà án tuyên bố ông Q là người mất năng lực hành vi dân sự, ông bà đều nhất trí, không có ý kiến gì.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Toà án nhân dân huyện Y nhận định:

[1] Về tố tụng:

- Bà Đinh Thị H là vợ ông Phạm Ngọc Q theo giấy chứng nhận kết hôn số 64/2010, quyền số 01/2010 do Ủy ban nhân dân xã L đăng ký ngày 09/11/2010. Vì vậy bà H được quyền yêu cầu Toà án giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Bà H yêu cầu Toà án tuyên bố ông Q là người mất năng lực hành vi dân sự nên quan hệ pháp luật xác định là: *“Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”* theo quy định tại khoản 1, Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Ông Phạm Ngọc Q hiện cư trú tại: xóm 1, xã L, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân huyện Y theo quy định tại các Điều 35, 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu:

- Căn cứ vào lời khai của người yêu cầu Đinh Thị H, lời khai của những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan và các tài liệu chứng cứ đã thu thập cho thấy: ông Phạm Ngọc Q, sinh năm 1980 có biểu hiện bệnh tâm thần từ khoảng năm 2011. Hiện tại ông Q không làm chủ được hành vi, nói lảng lỉnh tinh, nội dung vô nghĩa, hoang tưởng, nhiều lần đánh đuổi mọi người xung quanh kể cả bố mẹ đẻ. Ông Q đã được gia đình chữa trị ở nhiều bệnh viện nhưng không khỏi, hàng tháng có sổ theo dõi lấy thuốc điều trị bệnh tâm thần tại Trạm y tế xã L và đang được hưởng chế độ trợ cấp xã hội cho người khuyết tật.

- Ngày 30/11/2020, Toà án nhân dân huyện Y ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 05/2020/QĐ- TCGĐ để giám định xác định năng lực hành vi dân

sự của ông Phạm Ngọc Q. Tại bản kết luận giám định sức khoẻ tâm thần số: 39/2020/SKTT ngày 02/12/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền núi phía Bắc kết luận: “*Phạm Ngọc Q, sinh năm 1980, ở xóm 1, xã L, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang bị bệnh tâm thần phân liệt – F20 (theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại Phạm Ngọc Q mất năng lực hành vi dân sự*”.

Từ những căn cứ trên xác định, việc bà Đinh Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Ngọc Q mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định: bà Đinh Thị H phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định.

[4] Các đương sự được quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

[5] Tại phiên họp đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Y phát biểu quan điểm: Toà án đã thụ lý, giải quyết việc dân sự về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” là đúng thẩm quyền. Quá trình thụ lý, giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, thẩm phán, thư ký đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự; quyền và nghĩa vụ của đương sự được đảm bảo.

Về nội dung: đề nghị Tòa án nhân dân huyện Y căn cứ vào khoản 1 Điều 27, các Điều 35, Điều 39, 149, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Các Điều 22 của Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án: Chấp nhận yêu cầu của bà Đinh Thị H, tuyên bố ông Phạm Ngọc Q là người mất năng lực hành vi dân sự.

Ngoài ra Kiểm sát viên còn đề nghị Toà án buộc người yêu cầu phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự và tuyên quyền kháng cáo cho các đương sự.

Từ những nhận định trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, các Điều 35, 39, 149, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

Chấp nhận yêu cầu của bà Đinh Thị H về việc *Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*.

1. Tuyên bố: ông Phạm Ngọc Q, sinh năm 1980, địa chỉ: xóm 1, xã L, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí giám định: bà Đinh Thị H phải chịu tổng số tiền chi phí giám định là 3.940.000đ (ba triệu chín trăm bốn mươi nghìn đồng). Ghi nhận bà Đinh Thị H đã nộp đủ số tiền chi phí giám định nêu trên.

3. Về lệ phí: Bà Đinh Thị H phải chịu 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) theo biên lai thu tiền tạm ứng lệ phí số 0001884 ngày 18/11/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Y.

Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được tổng đạt hợp lệ. Viện Kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Tuyên Quang;
- VKSND huyện Y;
- Chi cục THA DS huyện Y;
- UBND xã L;
- Người yêu cầu;
- Người có QL và NV liên quan;
- Lưu HS việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Nguyễn Văn Toàn